

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Vakar L. könyv- és papírkereskedése Csikszereda,
 hogy a lap szellemi részét illető minden közlemény
 valamint hirdetések és előfizetési díjak is külföldről.
 — Telefon hívószám 39

Lapfajtájados: **VÁKÁR L.**
 FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. Daradics Felix.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor. (Külföldre 30 K)
 Félévre 8 kor. Negyedévre 4 kor.
 Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak
 közíratok nem adóznak vissza.

Döbbenet

rázkodtatta meg felajzott idegeink remegő szálait. Egy pillanatra elalott szívünk verése, a balkáni felborulás lenyűgözte a háborútól eleségzett, öszszetört lelkünket. Istenkisérő lélek vesztőben hanykolódik a kis nemzetek sorsa a világháború veriviharos, fékevesztett szenvedélyektől feikorbácsolt tengerén, amelynek fekete gyász a hulláma, keserű könny a habja, vér a tajtékja.

Hajótörött népek elkeseredet harcot vívnak az életükért, süllyedzők hullalásos vergődéssel kapaszkodnak lenge szalmaszálakba: a világtörténelmi idők végzetes sulya félelmetes áhítattal tölti meg szívünket. Milliók ádáz erőfeszítésétől izzó, milliók halálhörgésétől terhes a világ levegője.

Nagy emelkedett lelkű nemzetek, akiknek a kultúra iránti lelkesedése tiszta és világosságot hozó fényvel lobogtatta a felvilágosodás és emberiség szent és nagy tűzét: most vérengzésben vetekednek az emberevők vadállás vadságával; népek, amelyek türelmet, megértést, krisztusi szeretetet hirdettek: göresös kegyetlenséggel tartják egymás nyakán öldöklésre ehés fojtogató kezeiket. Ezer esztendő minden türelme, minden erkölce felborult és lomboló féktelenséggel dühöng a tömeggyilkolás örülete.

Odalent a Balkánon feketén gomolygó felhők új viharoktól terhesen tornyosulnak, új helyzetet, új megpróbáltatásokat, új erőfeszítéseket követelnek tőlünk.

Dönthetetlen öntudattal, örhetetlen bizakodással állunk a mi szent magyar földünk szilárd talaján a háborgó áradat kellős közepében. Ezer éven át ezer orkán sepert végig rajtunk, ezerszer tiportak végig országunk drága testén, de mi ezerszer támadtunk fel újra és a történelem folyamán megdönthetetlen hitvallásunk lett, hogy a mi nemzeti létünk, állami életreteremtésünk erősebb volt és erősebb lesz a világ minden megrázkodtató viharánál.

Magyarok porladnak itt e hazában minden talpalatnyi föld alatt, sok magyar vért ivott az európai föld a szelrozsza minden irányában, de mégis mindig maradt magyar elég, hogy megtartsa nekünk ezt a gyönyörű hazát. A végzetidő tompa óraütéseit megilletődve, de létjogosultságunk és történelmi hivatásunk szilárd tudatában rendithetetlen bizakodással hallgatjuk.

A macedóniai helyzet. Váratlanul komolyra fordult a helyzet a macedóniai területen a bolgarokra nézve, mint azt hivatalos helyről is megerősítik. Sajnálatos, ez nem csak az általános helyzet szempontjából, hanem azért is, mert a bolgár nemzet minden megpróbáltatását természetesen rokonszenvéből kifolyólag töltötte sajnáljuk. Meglepő volt az eniente csapatok határozott sikere azért is, mert a bolgárok hosszú időn át kézen várhattak a többször hirdetett offenzívára. Máskép nem is magyarázhatjuk, mint azzal, hogy az eniente rendkívüli technikai készsége, amely még a németekkel szemben is bizonyos előnyöket tudott kivívni, az ilyen technikai harcokhoz kevésbé edzett bolgár csapatokban nagyobb zavart idézett elő, amely miatt a frontot nagyobb távolságra kellett visszavonni, ami már albaniai hadállásainkra sem lehet közömbös. Hogy albániai állásaink veszélybe ne kerüljenek, mint a hivatalos tudósítás mondja, parancsnokságunknak is kell vonnia a következményeket. Sok nehéz helyzettel megküzdötünk már, tehát ezzel a helyzettel is számot kell vetnünk. Hogy miú politikai hatása lesz e körülmenynek, pár nap alatt már tisztán fogjuk láthatni.

Erdély rekonstrukciója.

A voltaképpeni nagy munka csak tavasszal kezdődik.

— Gál Sándor államtitkár nyilatkozata. —

Gál Sándor államtitkár a következőleg nyilatkozott Erdély rekonstrukciójáról és a folyamatba teendő intézkedésekről. A nyilatkozat így szól:

Az ellenséges betörés által sújtott Erdély rekonstrukciója érdekében a belügyminiszteriumban serényen folynak a munkálatok. Egyrészt tisztában vagyunk a szegénység mérvével, másrészt azt is tudjuk, hogy ez a szegénység minő terhekkel jár. A legfontosabb teendő pontosan meghatározni a rekonstrukció tervét; az erre irányuló munkálatokat tartjuk a legsürgősebbnek. Az érdekelt községeknek mód és alkalom nyújtott arra, hogy kívánságaikat és óhajtaikat kifejezésre juttassák. A rekonstrukció munkája egyébként itt ott már folyamatban van.

— Az akció első része ugynevezett hadsegélyezés. A kársegélyek tekintélyes része már ki van utalva, a hátralevő rész megállapítása és kiutalása még folyamatban van. Az akció másik része az ellenség által elpusztított tüzhelyek újraépítése vagyis a voltaképpeni rekonstrukció. Az újraépítés itt-ott, ahol a lakosság gyors földel alá juttatása ezt megköveteli, már folyamatban is van, a voltaképpeni nagy munka azonban a községek

ogyenesen kifejezett kívánságára csak a tavasszal kezdődik meg.

Addig elvégzik a szükséges előmunkálatokat, beszerezzük a szükséges anyagot és minden előkészületet megtészünk arra, hogy az ügy lebonyolítása elé akadályok ne gördüljenek.

— A két akció azonban nem meríti ki Erdély rekonstrukciójának egész munkáját, mert kell, hogy a kársegélyek és az elpusztult tüzhelyek újraépítését olyan munka kövesse, amelynek célja Erdély kereskedelmének, iparának és kulturájának egy magasabb színvonalra való emelése.

Azután az államtitkár elmondta, hogy mi készül a belügyminiszteriumban. A közigazgatás reformjának előkészítése már folyamatban van, a kérdés mikénti megoldásából azonban e pillanatban részleteket mondani nem lehet. Ép így a legsürgősebb teendők közé sorolja a rendőrség államosítását és a csendőrségnek a modern kor szelleme szerint való újjászervezését.

A spanyol nátha.

A spanyol betegségnak nevezett fertőző influenza-betegség országsterse szedi áldozatait. Az ország különböző részeiben és a fővárosban már járványá fajult. E gyakran halálos kimenetelű betegség egyes esetekben már nálunk is jelentkezett, miért is jónak látjuk közönségünket a betegség tovább terjedésének megakadályozása céljából a következőkben tájékoztatni és a szükséges óvintézkedések megtételére figyelmét felhívni.

Az influenza (spanyol betegség) járvány könnyebb esetei náthával, rekedtséggel, köhögéssel és kisebbfokú rosullásban jelentkeznek, és súlyosabb esetekben az említett tünetek nagyobb mértékűek, a láz 39–40 fokig is emelkedhetik, a betegek erőtlének, étvágytalanok, sokszor erősebb fájdalmak kínozzák őket, sőt súlyos szövödmények (komplikációk) is jelentkeznek, a melyek közül leggyakoribbak a tüdőgyulladás és a mellhártyagyulladás. Tapasztalás szerint a ragály ott terjed leginkább és legnagyobb gyorsasággal, ahol sok ember sűrűn egymás mellett, különösen zárt helyen huzamosabb tartozkodik együtt, mert a fertőzés főleg a levegőn át történik. Ez okból a védekezés szempontjából a következőkre hívjuk fel a közönség figyelmét:

A tömeges összejövetelektől lehetőleg tartozkodjék, mert szomszédaink lehelete és nyálkasziporkái, valamint esetleg az érintkezés útján, mint például otthon ha ilyen ragályos beteg van, mi is megkaphatjuk a bajt. A köhögés és tüszentés alkalmával tartasuk zsebünkönket szájunk és orrunk elé. A csókolódzás úgy arcon, mint a kézen kerülendő. A köpködés veszélyes. A közfogás ragadós betegségeket terjeszthet. Szájunkat és torkunkat naponkint többször fertőtlenítő szerrel öblítsük ki. Testünket, ruházatunkat és lakásunkat tartasuk tisztán.

Szappan nélkül is, különösen meleg vízzel elég jól lehet tisztálkodni. Minden étkezés előtt mossuk meg a kezünket. A háztartásokban ügyeljünk arra, hogy mindenki lehetőleg saját asztalkendőjét és törölközőjét használja. Óvakodjunk a meghűléstől, kerüljük a mulatózást, valamint az éjjelezést, mert akkor

ellentálló képességünk nagyobb lesz s ennek következtében több kilátásunk lehet arra, hogy a ragályt elkerüljük, mint ellenkező esetben. Nátha, torokfájás, rekedtség, köhögés vagy láz esetén a beteg forduljon azonnal orvoshoz. Az ilyen beteg zsebkezdőjét és törölközőjét forró vízben, még jobb, ha forró lugban főzzük ki. Felhívunk mindenkit a lakások, udvarok, műhelyek, valamint a lakóházakban levő közös használatra szánt helyiségek, árnyékszék, fokozottabb tisztántartására. Tartozkodjunk romlott, vagy éretlen gyümölcs és zöldségfélék fogyasztásától.

A Neue Züricher Zeitung egy zürichi orvos tollából érdekes cikket közöl a betegség elleni védekezés lehetőségéről. Az illető orvos, aki gyakorlata során számos esetben találkozott a titokzatos kórral, azt mondja, hogy rögtön a betegség előjeleinél jelentkezésekor, — fejfájás, láz, didergés — a beteg azonnal fektetődjen ágyba és hívasson orvost. Az orvos eljárása akkor a legcélszerűbb, ha meghagyja a betegség rendes útját, de aszpirin- és fenacetin-adagolással mérsékli a heves lázat. Felnötteknél ezek az adagok 1/2 grammok lehetnek. A nagy orvoshiányra való tekintettel azt ajánlja, hogy amennyiben a beteg megbetegedése első óráiban nem tudna orvost kapni, fektetődjen azonnal ágyba s vegyen kétórás időközönként egy 1/2 gramm aszpirint, mivel a betegség gyorsan terjed, s hamarosan toxinokat létesít a szervezetben. Nagyon vigyázni kell, hogy a szobába beáramló hideg újabb megbűlést ne idézzen elő.

Ezeket a tanácsokat annál is inkább megfogadhatjuk, mert a mi orvosszakértőink is ehhez hasonló eljárással kezelték ezt a betegséget. —y.

Utam!

A kárpátok keleti szegélyét sárgás lombosok takarják és szomorú hangulatok kezdik újra uralni a tájat.

Utam dőcögős domboldalon vezet. Jobbra jubnyájak legelésznek, balra borzas tinók öklelik a csángó „zavarát”.

Amott kondrák esztenája, emitt a Tatárok havasa, csupa ismerős fészkek, hol a gyermekkor zsendicés és madarászó hangulatai pihenőt keresni jártak.

Az ócska bakterház mellett elhaladva felmutatjuk az őrparancsnoknak menetleveleink és unott egykedvűséggel gyűrjük újra zsebre, nincs szükség ma erre már, sem innen, sem onnan nem csempész a szemfüles még csak egy mákszem sem. Ott a szárazság, itt a fagy, ott a legyőzetés, itt a folytonos küzködés sora felemésztette a még értékelhető holmik tömegeit.

Rongyos bakák állnak itt-amott, kenyérrert esengve; arcuk a viszontagságok mély tüköre. Szakállas borotvált arcok, borotvájuk nincs; megszólítottom:

— Káre Regiment, hej!

— „Demobilizát” — válaszolja, csak azért jár katoná ruhába, mert nincs más, elvittek az oroszok. Egy kis dohányt kér bizalmasságomért, szerencsére még néhány cigarettával rendelkezem; megkínálom egygyel és a lovak közé csaptunk. Gyí tovább.

Estére Oknán voltunk. Lisztet és kását kerestem megvételre. Nem kaptam, de az sem baj. Adtak azonban 8 kiló sajtot és 2 kiló ordát egy zsidónál, kilóját potom 8 frankért.

Kihalt, élettelen itt minden, csak éppen hogy tengetik az emberek az életet. Nincs ruha, szövet, nincs kávé, nincs gyufa, nincs só, nincsekből „nujeste”-kből áll itt az egész Okna.

Itt még csak ácsorogni, ezt az internacionális háborus divatot, sem lehet üzni.

Katonák dolgoznak mindenütt, a kukorica törés, a krumpli ásás, épp úgy mint nálunk, katonák segítségével megy.

Mondják, Jassyban vigabb élet is van.

Sokáig elbeszélgetek egyik német származású (Biltz volt, ma Biltiunak hívják) kereskedővel. Egyik másik érdekesebb témát is megpendítette.

— Mi hír, — kérdém — újból Románia az antant részén fegyverbe fog lépni és hadat fog üzeni Németországnak meg nekünk?

— Ah! Woher? válaszolja ő. Nincs itt uram mit enni, nincs itt sem anyag, sem ember, hogy valamit lehetne kezdeni. Hol van nekünk a munició utánpótló forrásunk, hol van nekünk a tréning, a sok szükséges eszközök, amik egy vállalkozásnak alapfeltételei. Itt kérem örül mindenki a békének.

— A parasztság, aki ma élhezik, ha a fegyvert a markába kapja újra, jajj lesz az egész országban. Oroszország sorsa, a forradalom lesz a nyakunkon. Csak már mindenütt béke lenne uram, mert ez lehetetlen állapot ami itt van.

Estelédett, elbuesztam, és szállásunkra haza ballagtam.

Rozembe jutottak, hogy mi lehet mégis az oka, hogy nálunk annyira reszketünk egy esetleges román inváziótól?

Mert kishitűek, mert gyávák lettünk, mert nem tanított elég bátorságra a sok százados vihar a bérekek alatt. Hiszen itt éltek atyáink s több bajt és vihart viseltek el mint mi s még sem félték sem a tatárt, sem oláht, csak az Istent.

Az oláh ábrándok Bukarest oltásával lealkonyultak; ma egy súlyos beteg kis államban járok, hol Lukaciuk és Gogak, hazánk fiai, szórták a televény földbe az irredenta szemeket. Ma józanabb és okosabb a román nép mint két évvel ezelőtt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Báró Kövess Hermann újabb kintetése.** A máltai lovagrend nagymestere, Galeazzo herceg báró Kövess Hermann tábornagnak, volt nagyszabani hadtestparancsnoknak, a máltai hadterdemkereszt I. osztályát adományozta. Az érdemkeresztet gróf Thun segédtséget adta át Kövess tábornagnak.

— **A posta és távirat hivatalkok hivatalos óráinak korlátozása.** A fűtő és világítási anyag nagymérvű hiánya miatt a kereskedelmi minisztérium a posta és távirat hivatalkok hivatalos óráit október 1-től a következőképpen korlátozta. Ajánlott levelek, pénzes levelek, csomagok, utalványok feladása és takarékpénztári befizetések délelőtt 8-tól 12-ig és délután 2—4-ig, vasár és ünnepnap délelőtt 8—11-ig eszközölhetők. A táviratok feladásának idejében változás nem áll be.

— **Kik avansálnak november 1-én?** A katonatiszti kinevezések legközelebbi általános terminusa november 1. Ez alkalommal öfelsége úgy a közös kadseregben, mint a honvédségnél, valamint a népfőkelelnél az alábbi séma szerint fogja az előléptetéseket eszközölni: Századosok (illetőleg kapitányok lesznek, akik legalább 1915. év április 30 óta főhadnagyok), főhadnagyká fognak avansálni, akiknek hadnagyi rangja legalább 1916. november 1-i kezdetű, végül hadnagyká nevezi ki a király mindazon zászlósokat, a kik e rangot már legalább 1918. év április elseje óta viselik.

— **A brassói „Vashonvéd” leleplezési ünnepélye.** Brassó város lakossága 1918. október hó 8-án méltó kegyelettel akarja megünnepelni annak a napnak második évfordulóját, amelyen csapataink visszafoglalták Brassót s teljesen megtisztították az ellenségtől. E nagyjelentőségű évfordulón megörökítésül leplezik le a város legszebb helyén felállított „Vashonvéd” szobrot. Az ünnepségre a rendező bizottság meghívta a királyi házat, a kormányt, a törvényhozás mindkét házát, az erdélyi törvényhatóságokat, a kulturális és gazdasági intézmények és a közélet jelességeit, továbbá Erdély főispánjait. Az ünnepségek tervezett sorrendje a következő: 1918. október 7-én este 9 órakor szerenád Ő császári és apostoli királyi Felsége és az uralkodóház jelenlévő tagjai iránti hódolat kifejezésül. Ezt megelőzőleg este fél 8 órakor társasvacsera a kormány és a törvényhozás jelenlévő tagjai tiszteletére. 1918. okt. 8-án d. e. 9 órakor törvényhatósági bizottsági disz-közgyűlés; d. e. 10 órakor Te Deum.

— **A magyarok és a Károly-alap.** Jó-tékony egyesületek értesülése szerint a Károly császár és király hadijótékony-alap, a melynek székhelye Bécsben van, különösen vidéki napilapok útján arra hívja fel a közönséget, adakozzék az alap javára, a melyből a rokkant katonákat a hadiözvegyeket és az árvákat segítik. E közlemények azt mondják, hogy az alap célja: „a szétszortan fekvő hadijótékony-ságra szánt összegeknek egységes felhasználásra való középpontosítása”. A magyar közönség e közlemények alapján azt hiheti, hogy a Károly-alapnak adott pénzből magyar rokkantak is részesülnek, holott tisztán osztrák intézményről van szó, a mely csak osztrák rokkantakat segít. A Károly-alapba olvadt bale a Krobotin alap is, a melynek szabályzata kiköti, hogy abból csak osztrák alátvaló kaphat és a magyarokat egyenesen kizárja minden segítésből. A magyar közönség tehát jól teszi, ha adományait nem küldi Bécsbe, hanem Budapesten levő jótékony intézményekhez juttatja, vagy az Országos Hadigondozó Hivatalnak adja, a mely tisztán magyar intézmény és a háború magyar áldozatait már eddig is kiváló és gyakorlati módon segítette.

— **Törökország kitart szövetségesei mellett.** A török minisztertanács elhatározta hogy törökország változatlanul kitart szövetségesei mellett. Ezer pasa kijelentette, hogy Bulgária kilépése semmiféle hatással nem lehet a háború kimenetelére.

Ruházati anyagok bejelentése. A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a kereskedelmiügyi miniszter ur a polgár: célokra rendelkezésre álló ruházati cikkek felhasználásáról és forgalomba hozataláról rendeletet adott ki. A rendelet értelmében mindazok a vállalatok, cégek, üzemek és egyének, melyek, illh-tve aki a jelen rendelet rendelkezési alá tartozó szövetek, kelmék, ruházati cikkek, ággy és asztalneműek előállításával, feldolgozásával vagy forgalomba hozatalával foglalkoznak ily cikkeket mások részére vagy saját háztartási szükségletükre meghaladó mennyiségben őrizetben tartanak ideértve a közraktári és beraktározási vállalatokat, zálogházakat, továbbá azokat a vállalatokat, intézeteket, beszerzési csoportokat és jóléti bizottságokat, amelyek alkalmazottaik, illetve tagjaik részére készletekkel rendelkeznek a következő pontokban felsorolt cikkekből: a) minden olyan szövet és kötött vagy kötszövött kelmé, tekintet nélkül az anyagára, amely felső és alsóruházati cikkek, valamint ággy és asztalneműek előállítására alkalmas; b) a szövetből vagy kelméből készült, valamint kötött vagy kötszövött minden új — kész vagy részben kész felső és alsóruházati cikk, ággy és asztalnemű; c) minden használt (ocska) felső és alsó ruházati cikk, ággy és asztalnemű; végül d) minden egyéb olyan áru, melyet az 1120/1918 M. E. számú rendelet 2 § a alapján kinevezett bőr és textilügyi meghatalmazott e rendelet hatálya alá tartozónak külön rendelettel pótlólag megállapít, kötelesek 1918. szept. 20-án meglévő készleteiket feltárszerű részletes kimutatás alakjában a Népruházati Bizottság textil osztályának (Budapest, IV. Szerecsen u. 52 legkésőbb 1918. évi október 15 napjáig az 1918. szept. 20-án fuvarozás alatt álló készleteket pedig megérkezésük után haladéktalanul bejelenteni. A felsorolt ruházati cikkek bejelentése a Kamarától kérendő hivatalos bejelentő lapok felhasználásával történik. A Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a Marosvásárhelyen lakók a Kamara helyiségében megszerezhetik, a vidékiek pedig posta útján kérék a marosvásárhelyi Kereskedelmi és Ipar kamarától a bejelentő lapokat. A rendelet szövege megjelent a Budapesti Közlönyben és számos szaklapban.

— **Változás a 82-es Hadi Album szerkesztésében.** A cs. és kir. 82-es székely gyalogezred Hadi Albumának eddigi szerkesztője, Fehérváry Dezső tart. főhadnagy más ezredhez vezényeltetvén, helyette László Ferenc tart. hadnagy, ki eddig mint belső munkatárs dolgozott az Albumnál, vette át a szerkesztést.

A hadikarelőleg felvételéhez előirt szabályszerű nyugta nyomtatvány lapunk kiadóhivatalában kapható.

— **Kinevezés.** A király a földmivélésügyi miniszter előterjesztésére Gegesi Kiss Ernő marosvásárhelyi m. kir. erdőtanácsosnak a főerdőtanácsosi címet és jellegét adományozta.

Szenzációs moziskeccs és kabaré.
A mozgószínház igazgatósága mindent elkövet, hogy közönségének minél élvezetesebb szórakozást nyújthasson, legalább e mellett bizonyít az a körülmény, hogy Kolozsvár—Brassói vendéjátékkal kapcsolatosan Pinter Imrét és feles partnerét Parlagi Kornéliát két estélyre október hó 23 és 24-re hozzánk is elhozza. A művészpár akinek nevéhez nem egy kellemes est emléke fűződik, kettős minőségben fog bemutatkozni közönségünknek. Szerdán este egy briliáns fehér kabaré szerepel a műsorban, csütörtökön két előadásban országos hírű moziskeccsüket a „Népfelkelő” énekes háborús filmjüket fogják bemutatni amelynek 15 napon keresztül zsúfolt hazak tapsoltak a budapesti appollóban s amelynek filmrészői a bécsi hadimuzeumban vannak elhelyezve. Tugyalások folynak az iránt is, hogy úgy mint mindenütt, külön ifjusági előadásban is bemutatassák ezt a hazafias szenzációs moziskeccset. A kiscsárd legutóbb Fiume és Pozsony színházainak volt vendége úgy a kényes közönség mint a sajtó legnagyobb meglepedésére.

Miniszeri rendelet a magyaros stílusért. Zichy János gróf kultuszminiszter rendeletben panaszolja el, hogy az érettségi vizsgálatok írásbeli dolgozatai gyengéknek bizonyultak a magyaros stílus szempontjából. A dolgozatokban sok az idegenszerű szerkezet, a vizsgázók sokszor nincsenek tisztában az ékezetekkel, sőt még a középpontozással sem. Éppen ezért a miniszter felhívja a tanári testületeket, hogy az írásbeli dolgozatokban a legnagyobb gondot javítsák ki még a legkisebb stílusbeli hibákat is, mert rendkívül fontos a tiszta, magyaros stílus fejlesztése.

— **Halálozás.** Biró Géza okl. építőmester f. hó 1-én életének 33 évében elhunyt.

— **Lefoglalják a diótermést.** A közéletmezői miniszter, hogy a lakosságnak dióval való ellátását biztosítsa, elrendelte az idej diótermés kötelező bejelentését és a készletek rekvirálását azzal a korlátozással, hogy a rekvirálás csak Zemplén-, Ung-, Bereg-, Ugocsa-, Máramaros-, Besztercenaszód-, Szolnokdoboka-, Szilágy-, Szatmár-, Bihar-, Arad-, Krassó-Szörény-, Hunyad-, Kisküküllő-, Nagyküküllő-, Alsófehér-, Marostorda-, és Kolozsvár megyék területére terjed ki. A házi illetve gazdasági szükséglet címén visszatartható mennyiséget a miniszter háztartásonként 50 kilóban állapította meg. A készleteket november 1-ig kell bejelenteni.

A világháború első honvédelem szobra Kolozsvárt. Katonai méltóságok, ari hölgyek, az Orsz. Történelmi ereklye muzeum és a sajtó képviselői jelenlétében nevezetes aktus folyt le egész esendben szept. 9 d. e. fél 9 órakor a kolozsvári sétaterén. Az első kapavágást tették ama ponton, ahova a városi hatóság kijelölése folytán egy 8 méter magas, a Kárpát-hegyláncolat gerincén álló honvédet ábrázoló klosszális monumentum építése veszi a mai nappal kezdetét, a világháború emlékére. E honvédomlék gondolata dr. Bakó András honvédszázadostól származik. A szobor megalkotása Führer Rikárd honvédszázados, szobrászművész munkája. A honvédszobor felállításának szép gondolatát dr. Bakó százados, lábadozóosztály parancsnok a katonai vezető körök előtt hozta napirendre s ott kedvező fogadtatásra találván, a felállítás művelete katonai gyorsasággal kezdetét is vette.

— **Ismét életbelépett a gabonaprémium.** A kormány a gabonabeszolgáltatás meggyorsítása érdekében a gabonaprémiumot ismét életbeléptette. A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a búzára július 23-án megállapított 15 koronás, s a rozsra, kétszeresre, árpára, zapra és kölesre megállapított métermázsánként 10 koronás ártóbletre mindazoknak igényük van, a kik az idej termésből származó buza, rozs, kétszeres, árpa, zab

és kölesfőlöslégüket legkésőbb 1919. április elsejéig a H. P. bizományosának megvételre följárulják és leszállítják, vagy szállításra bejelentik.

— **Divatba jönnek a ludtollak.** Az író toll, melyet leginkább Amerikából, Angliából és Németországból kaptunk, kifogyófélben van. Például Bécsben már alig lehet venni író tollat és a nagyobb osztrák cégek nálunk igyekeznek beszerezni szükségletüket. Bécsben már olyan nagy a hiány író tollban, hogy pótláshoz kellett folyamodni. Elővették a régi recipét és ludtollból faragtak író tollakat. Ilyen tollak kékre, zöldre, pirosra festve már bőven láthatók az osztrák boltok kirakataiban. Bécsben visszatérnek a régi jó idők. Lassan majd mi is ludtollal fogunk írni és fűzősszal gyűjtünk pipára, vagy szivarra, ha ugyan lesz dohány. Csak a régi jó idők békéje, bő ségo és olcsósága nem akar visszatérni.

Sürgősen eladó

2—1— $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ calos

elsőrendű deszka.

900 drb. összesen. Értelmezhető lehet **Matuska** főhadnagynál, Csiktaploca, (szövetkezet).

Téli alma kapható nagyban
Nagy Gyulánál,
Vajdaszentiványon u. p. Gernyeszeg.
3—3

— **Nagyon megköszönöm ha valaki nyomára vezetne egy képemnek, mely Krisztus urunkat ábrázolja amint a tengerparton az asszonyoknak és gyermeknek prédikál — és két bordos rezdíszes vasagnak. Bodor Gyuláné Debrecen Nagy-erdő 12. sz.**

Értesítés!

Székely és Réti erdélyrészi bútorgyár r. t. Marosvásárhelyt, előnyösen ismert cég, intézetünknel **mintaszobákat**

helyezett el, melyek minőség és ár tekintetében a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik. — A mintaszobák intézetünk külön helyiségében megtekinthetők és megrendelések ugyanitt felvételnek. 9—

Agrár takarékpénztár r. t. fiókja
Csikszereda.

Cukrázda!

Van szerencsém a n. é. kö-
önség szives tudomására
hozni, hogy Csikszeredában,
Apaffy Mihály-utca 24. sz.
alatt levő cukrázdánkban

naponként friss cukrász sütemény

cukorkák, tejes kávé, tea,
likörök kaphatók. — Külön
megrendelések úgy helyben
mint vidékre elfogadtatnak
és a legpontosabban eszkö-
zöltetnek. Kiváló tisztelettel

2—5

IMRE TESTVÉREK.

Faeladási hirdetmény.

Csikszentpéter r. kath. egyházmegye folyó évi november hó 4. napján d. e. 10 órakor Várdotfalván, (Csikmegye) az egyházmegye előjáróságának hivatalos helyiségében megtartandó szó és zárt írásbeli árverésen eladja a csobotfalvi II-ik határrészben, „Határpatak feje“, „Lapospatak feje“, „Csokánpatak feje“, „Borbécsipatak feje“ és ezek közelében levő erdőrészekben fekvő mintegy 10—15000 m³ kitevő széldöntött

luczfenyő fatömeget

köbméterenkint 20 korona,
és a tovább fenn nem tartható lábon álló fatömeget is köbméterenkint 28 K, azaz huszannyolc K. kikiáltási áron. Bántpénz 35.000 azaz huszonöt ezer kor.

Árverési és szerződési feltételek az árverés napján a fent megjelölt hivatalos helyiségben megtekinthetők. Felvilágosításokat nyújt dr. Pál Gábor ügyvéd Csikszeredán.

Oly vételi ajánlatok, melyek az árverezési és szerződési részletes feltételeknek meg nem felelnek, elkésve nyújtatnak be vagy a megállapított eladási feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, figyelembe nem vétetnek. Várdotfalván, 1918. október hó.

Csikszentpéter r. k. egyházmegye előjárósága.

A Csikszeredai Takarékpénztár R. T. Csikszereda

mérsékelt őrzési díj ellenében
teljes szavatosság mellett
mely szavatosság a letétek esetleges elszállítására is kiterjed, elfogad

ZÁRT ÉS SZABAD ŐRZÉSI LETÉTEKET

Szabad őrzési letétül elfogad:

értékpapirokat, betéti-könyvecskéket, okmányokat

Zárt őrzési letétbe vesz:

arany és ezüst tárgyakat

kiseb terjedelmű lezárt és lepecsételt fadobozokban.
A letétek csomagolását, terjedelmét és átvételét illetőleg az intézet kézséggel és díjtalanul ad felvilágosítást.

Az Igazgatóság.

Hidak Csikszereében

a Szentlélek-utca 2. sz. alatt levő
belsősséggel kapcsolatos 2-3 darab
egyenként 600 négyzet méter ter-
jedelmű, utcára nyíló

belsőtelket

Eladási ár meg egyezés szerint.
HAJNÓD IGNÁCZ

**Fedélcserepet, palát, meszet,
cementet, gipszet, stucatur
nádat, cementcsöveket, kut-
gyűrűket stb., stb., mindenféle
építési anyagot** állandóan raktá-
ron tart s azok bármikor kaphatók

Nagy Mihály Sándor csikszeredei,
tusi, sepsiszentgyörgyi és kézd-
vásárhelyi építési anyagraktáraiból.

14-

Ha butorokat akar venni
ne sajnálja az utat M.-Vásárhelyre és tekintse meg
SZÉKELY és RÉTI
erdélyrészi butorgyár részvénytársaság
kamarai szállitók

BUTORTERMEIT.

Ebédők, uri és hálószobák, szalonok, vas- és
rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák,
h. talmas választékban, jutányos árak mellett.

44-

Egy használt kocsi

és 30-40 szál 10 éves
száraz deszka eládo.
Értekezni lehet Márton Fe-
rencnével, Csikszentmárton.

3-3

FAJBOROK

u. m.: rizling, leányka, tra-
min, bakar, oportó stb. jutá-
nyos áron kaphatók bármilyen
nagy mennyiségben és kölesőu
hordókban. Valamint mindennemű

SZESZESITALOK,

cognac és likör is kicsiny-
ben és nagyban. — A tisztelt
vevők becses pártfogását kéri

Neumann Benő Szászrégen.

26-

VIZSGÁKRA

a polgári- és középiskola
minden osztályából, érett-
ségire, felvételi vizsgákra
stb. gyorsan, osztály-
összevonással, felelős-
ség mellett készít elő a

Zsoldos tanintézet
Budapest, VII., Dohány-u. 84.
Telefon 32-40.

MEGHIVÓ**A Csiktusnádi Gyógyfürdő Birtokosai Szövetkezetének**

Tusnádfürdőn a szövetkezet hivatalos helyiségében
1918. évi október hó 22-én d. e. 10 órakor tartandó

rendes közgyűlésére.**Tárgysorozat:**

1. Igazgatóság jelentése.
2. Felügyelő bizottság jelentése.
3. Ügyész jelentése.
4. Az 1915 és 1916 évi zárszámadások előterjesztése, mérleg
megállapítása.
5. Igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak felmentvény megadása
6. A fürdő esetleges bérbeadása feletti határozathozatal.
7. Az igazgatósági tagok által szavaltott váltók rendezése.
8. Elnök, alelnök, igazgatósági és felügyelő biz. tagok választása.
9. Igazgató választására nevezte határozathozatal
10. Auditványok.

Tusnádfürdő, 1918. október 1-én.

Vajna István,
szöv. elnök.

A Csikvármegyei Központi Szeszfőzde Csikszereeda
kisebb nagyobb tételekben napi piaci árak mellett bevásárol

fenyőborókat.

Ajánlatok a Csikszeredei Takaré-
pénztárhoz intézendők, ugyanott sze-
mélyes jelentkezés esetén az árak, szal-
litást és átvételt illetőleg készséggel
adnak felvilágosítást.

Csikszeredei Takarékpénztár Részvénytársaság.

A m. kir. osztály-

sorsjáték főárusítója.

Üzletköre:

- Pénzbetétek** átvételét betétkönyvecskére és folyószámlára előnyös feltételek mellett
- Kölesönök** folyósítása váltóra, kamatos kötelezvényre, töltes-téses (annuitásos) jelzalog-
kölesön ingatlanokra 15, 20, 25 évi időtartamra. Kereskedőknek előnyös fel-
tétel mellett áruhitelt nyújt.
- Előlegeket** nyújt értékpapírokra mérsékelt kamat mellett.
- Zálogkölesönöket** folyósít arany és ezüst tárgyakra.
- Értékpapírok** vételét és eladása mindenkor a pontos napi ártolyamon.
- Tőzsdei megbízások** teljesítése a budapesti értéktőzsdén, a legelőnyösebb feltéte-
lek mellett.
- Szelvények** díjmentes beváltása. Felvételének a 4%-os magyar koronajáradék szelvénye-
ket már 10 nappal az esedékesség előtt beváltja költség levonás nélkül.
- Külföldi pénznemek és érepenzék** vételét eladását, mint a Deva
központ bizományosa, mindenkor a
pontos napi ártolyamon közvetíti.
- Vagyonkezelés** elvállalja értékpapírok, okiratok megőrzését, szaks. bankai ke-
zelését, sorsolásuk ellenőrzését.
- Minden pénzügyi- és tőzsdei** szakkérdésben szívesen és díjtalanul olgól
kimerítő felvilágosítással.
- Mint a m. kir. osztály-sorsjáték főelárusítója**
foglalkozik osztály-sorsjegyek eladásával.

A magyar hadikölesön kötvények vételét és eladását előnyös feltételek
mellett közvetíti, azokra o'csó kamattal alkalmazásával előleget nyújt,
szelvényeit költségmentesen beváltja.

12